

Referat af møde i arbejdsgruppen for Nyord Enge tirsdag den 21. januar 2020

Til stede: Ole, Karin, Elo, Stig J., Steen, Claus, Jørgen, Lars og Tommy samt Søren fra sekretariatet
Ikke tilstede/afbud: Bjarne, Lise, Stig A., Søren S., Søren V., Uffe, Vibeke, Frede & Ruth, Petra, og Holger

---

Mødet fandt sted på biblioteket, Møllebrøndstræde 12, Stege.

Dagsorden:

1. Sidste nyt fra arbejdsgruppen, Græsningslauget og i øvrigt fra Nyord Enge
2. Planlægning af nedskæring af pil mv. i hegnslinjen og styning af popler mv. langs "under grøften" og især nord for Ulvshalevej (denne gang)
3. Strandhegnopsætning til foråret
4. Hærværk i tårnet igen
5. Folderkasser
6. Rosa rogusa og slåenrydning - evt. bjørneklo, japansk pileurt
7. Metalrester og lignende på engene
8. Nedskæring af hegnspæle, som vi ikke bruger
9. Publikumstælleren
10. Overvågningen i 2019 – flere resultater af de fine fremgange for fuglelivet på Nyord Enge
11. ATV og hænger, kursus og brug og alt vel med den?
12. Evt. deltagelse i strandrensning primo marts sammen med Nyordbeboere
13. Planlægning af arbejdsdage og opgaver
14. Åbent Hus og ture / datoer og bemanding (husk kalender)
15. Eventuelt

1) Sidste nyt fra arbejdsgruppen, Græsningslauget og i øvrigt fra Nyord Enge

Søren orienterede om sidste nyt fra Græsningslauget Nyord Strandenge, sekretariatet og fra Nyord Enge i øvrigt.

Der har i det seneste halve år været udfordringer med at få udbud af græsningsaftaler og fornyet alle forpagtningsaftaler imellem lodsejere og Græsningslauget – at få det aftalt, omskrevet, godkendt, udsendt og underskrevet mm. Vi er dog endt med både tre nye græsningsaftaler, og alle forpagtningskontakter er ok. Der er kommet ny kvægholder; Thomas Hansen fra Stege, med et miks af overvejende Hereford og lidt Gallowaykvæg på nordengene. På Sydengene har Nyord Ø-kød ApS overtaget græsningsaftaler for hele arealet, og fortsætter i to til tre år sammen med den gamle kvægholder (Henning Hansen) i en gradvis udfasning og overgang.

Ole fortalte om forskellige gennemførte opgaver siden sidst:

- Der er ryddet ved højvandsluser/-led, og ryddet rynket rose og brombærkrat (ved Hyldevang)
- Der har været rottemand ude og kigge på grejrum, og gruppen har fået huller stoppet i grejrummet på Hyldevang
- Ved tårnet er fældet en del birk og beskåret træer af hensyn til udsyn
- Der mangler fortsat en skammel til tårnet til børn
- Der er afholdt Åbent Hus i 2. halvår med gode besøgstal
- Strandhegnet blev nedtaget den 31. oktober 2019

Ad 2) Planlægning af nedskæring af pil mv. i hegnslinjen og styning af popler mv. langs "under grøften" og især nord for Ulvshalevej (denne gang)

Gruppen finder, at opgaven er alt for stor til, at de kan binde an med den. Derfor kommer de ikke til at gå forrest med denne opgave. Det er også for farligt at kravle de 2-3 meter op i træer og styne dem med motorsav. Der er et tydeligt behov for stort maskinel og en samlet indsats fra Fugleværnsfonden og Naturstyrelsen m.fl. Søren giver gruppen ret. Det er alt for omfattende. Der skal både skovarbejder og større maskinel til.

Gruppen hjælper gerne til ved flishugger o.l., når der er fundet penge til opgaven her og de professionelle går i gang.

Søren tager opgaven hjem og beskriver den og taler den igennem med Naturstyrelsen og Græsningslaugets medlemmer.

En anden mulighed er også, at Fugleværnsfonden kun får det udført ud på alene fondens egne matrikler og lader de andre lodsejere om selv at få gjort deres del.

Men det er stadig en stor opgave med mindst 20-30 meget store popler mv. der skal stynes. Der er gået for mange år siden sidst. Især er det slemt nord for Ulvshalevej og langs Kirkegårdsskoven uden for Græsningslauget matrikler.

Ad 3) Strandhegnsopsætning i foråret.

Planlagt foreløbigt til ugen mellem den 27. april – 1. maj med mulighed for flytning pga. vind, vejr og vandstand mv. Vi har reelt kun gode tal for vandstand med ca. 2 dages varsel. Så det er et puslespil hvert år.

4) Hærværk i tårnet igen

Der har desværre igen været hærværk på tårnet! Det er nu lukket af på mellemetagen. 6 plexiglasruder. Ruderne sættes fast, så de er permanent åbne, og svalerne kan komme ind og yngle. Planche sikres, og døren til det rum skrues fast, og der sættes skilt på.

5) Folderkasser

Folderkasser er kommet på plads nede.

6) Rosa rogusa og slåenrydning - evt. bjørneklo, japansk pileurt

Gruppen kan fortsætte med at bekæmpe de invasive arter rynket rose, evt. forekommende bjørneklo og japansk pileurt og ligeledes også slåen uden for hegn og især i hegnslinjerne, ved nødopgange mv.

7) Metalrester og lignende på engene og 8) Nedskæring hegnsplæ vi ikke bruger

Gruppen er velkommen til, når de har arbejdsdage uden for yngle- og lukketiden, at bruge ATV og skovvogn til at komme rundt og tage metalrester, udtjente drikkekar og lignende, der fortsat dukker op og ligger rundt på engene.

9) Publikumstælleren

Publikumstæller: batteriboksen skal op i en anden højde. Bjarne efterspørger størrelse på tælleren, på boks og tegninger fra Søren. Søren skylder Bjarne lidt info her. Så vil Bjarne derefter udtænke en løsning, der kan sikre tælleren mod vinteroversvømmelser.

10) Overvågningen i 2019 – flere resultater af de fine fremgange for fuglelivet på Nyord Enge

Det er fortsat helt vildt så godt, det går med Nyord Enges fugleliv efter at ræveforvaltningen i 2014/15 kom i god gænge. Søren havde rapporterne fra 2019 med, og vi talte om dem.

11) ATV og hænger, kursus og brug og alt vel med den?

Søren tilbyder, at vi tager internt kursus igen på den, når Søren kommer ned de næste gange.

12) Evt. deltagelse i strandrensning primo marts sammen med Nyordbeboere

Søren holder øje med dato og beder Stig A. om at melde ud. Det plejer at være første søndag i marts.

13) Planlægning af arbejdsdage og opgaver

Ole tager fat og skriver ud til gruppen med datoer som de aftaler indbyrdes.

14) Åbent Hus og ture / datoer og bemanding (husk kalender)

- Ørnens dag den 23. februar ved Steen og Ole
- Åbent Hus den 29. marts Kl. 10-13. Stig + (evt. Karin) – Ole skriver ud
- Åbent Hus den 26. april. Kl. 10-13. Ole, Tommy, Claus og Stig J.
- Åbent Hus den 31. maj. Kl. 10-13. Steen, Jørgen og Tommy

15) Eventuelt

Gruppen ønsker sig fortsat en stor kraftig buskrydder med savklinge (vist kaldet ”brombær-klinge) og tilhørende bæresele.

Tak for et godt møde og til arbejdsgruppen for dens indsats.

Med venlig hilsen

Søren